Aan de leden van de gemeenteraad

Mens en Maatschappij
Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon 14 0412

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de datum van deze brief en ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
7 november 2023	#5290883	Jacco van Roon	14 0412

Onderwerp

Herijking Meedoen begint bij de basis

Geachte leden van de gemeenteraad,

Er is toenemende aandacht voor laaggeletterdheid in Nederland. Laaggeletterdheid gaat over mensen die moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen. Vaak hebben ze daardoor ook moeite met het gebruik van de computer of smartphone. In Nederland is 12% van de bevolking laaggeletterd. Bij ons in de gemeente Oss is dat 11%. De Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) biedt inwoners van Oss de kans om basisvaardigheden zoals taal, rekenen en digitale vaardigheden te verbeteren of eigen te maken. Dit gaat om gratis taallessen.

In 2019 is het plan van aanpak *Meedoen begint bij de basis* vastgesteld met als doel om het taalnetwerk sterker te maken, het Taalhuis te verbeteren en meer over laaggeletterdheid te praten en schrijven, zodat mensen ervan weten en we ze beter kunnen toeleiden naar de taallessen. De ambitie was om elk jaar van 100 mensen hun taal, rekenen of digitale vaardigheden te verbeteren. Intussen bereiken we meer dan 300 mensen en zien we meer kansen om de samenwerking te verbeteren en het taalnetwerk uit te breiden. We maken dat concreet door actualisatie van het convenant Aanpak Laaggeletterdheid Oss en aanscherping van het beleid. Dat eerste hebben we gedaan en met het tweede zijn we druk bezig.

Wat is de aanleiding voor deze brief?
Via deze brief vertellen wij u wat het taalnetwerk Oss aan het doen is en waarom we het plan van aanpak herijken. De onderstaande onderwerpen komen in deze brief aan bod:

1 Het Taalnetwerk en de actualisatie van het convenant
2 De evaluatie van Meedoen Begint bij de basis 2022
3 De certificering van het Taalhuis: een goed rapport met aandachtspunten
4 De herijking van Meedoen begint bij de basis

Ad 1 Het Taalnetwerk
In het taalnetwerk zitten onze kernpartners. Ze treffen elkaar een paar keer in de programmagroep onder regie van de Taalnetwerkcoördinator. Momenteel zijn dat het Koning Willem 1 College, ONS welzijn, Vluchtelingenwerk, de Volksuniversiteit Oss, het Leerwerkloket NOB en de bibliotheek. Naast de programmagroep is er ook een aanbodoverleg waarin de verschillende aanbieders van taal en basisvaardigheden zitten. Dit gaat van taalmaatjes tot cursussen.
Het Taalnetwerk heeft de afgelopen jaren hinder ondervonden van de Corona en het voortijdige vertrek van de vorige Taalnetwerkcoördinator. We zien dat terug in het aantal aanmeldingen bij het DigiTaalhuis in 2020 en 2021. Mede door de komst van de nieuwe Taalnetwerkcoördinator in september 2022 is er sprake van herstel. Er vindt nu weer regelmatig afstemming plaats tussen de organisaties.

Een geactualiseerd convenant
Bovendien is het convenant 'Aanpak laaggeletterdheid Oss' uit 2017 verouderd. Bij bijna alle partners zijn bestuurders en contactpersonen gewisseld. Daarnaast hebben de Volksuniversiteit Oss en Vluchtelingenwerk zich aangesloten en is Stichting Lezen en Schrijven van een aanjagende naar een adviserende rol gegaan. Het convenant hebben we dan ook herzien.
Dat is belangrijk omdat in het convenant staat welke rollen en taken de organisaties vanuit hun expertise hebben in de aanpak van laaggeletterdheid. We herzien omdat de vraag naar ondersteuning bij basisvaardigheden, met name digitale, snel toeneemt. Met het nieuwe convenant bekrachtigen wij met de huidige ketenpartners op **woensdag 22 november** onze samenwerking.

Ad 2 Evaluatie 2022

Het DigiTaalhuis is onze spil in de aanpak van laaggeletterdheid: een spin in het taalweb. We zien na de Corona-dip een toename en het aantal aanmeldingen bij ons DigiTaalhuis. De bezetting is met de komst van de Taalnetwerkcoördinator beter geworden, waardoor de taalconsulent meer activiteiten ontplooit om de doelgroep te bereiken. Het DigiTaalhuis organiseert onder andere drie keer per week een Taalcafé, twee meeleeskringen en meerdere computer- en smartphonecursussen. Dit vergroot de zichtbaarheid, wat ook terug te zien is in de onderstaande tabel bij het aantal doorverwijzingen in het afgelopen jaar. We meten het aantal doorverwijzingen naar een vorm van taalaanbod, inclusief digivaardigheden.

	Aantal doorverwijzingen	Naar formeel en non-formeel taalaanbod (lees: taalcursussen, incl. digivaadigheden)	Naar ander aanbod, incl. informatie
2019-2020	143	50	93
2020-2021	137	59	78
2021-2022	315*	183	132

**Dit is inclusief bezoekers van het Taalcafé*

Top op heden staat het DigiTaalhuis dit lopende jaar op 180 nieuwe deelnemers.

Samenwerking met de gemeente

Het DigiTaalhuis werkt samen met de consulenten van de gemeente. Onze consulenten werken aan de uitvoering van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB), de Wet inburgering, de Participatiewet en schuldhulpverlening. De WEB biedt inwoners van Oss de kans om basisvaardigheden zoals taal, rekenen en digitale vaardigheden te verbeteren of eigen te maken. Samen met de inwoner kijken de consulenten van de gemeente en het DigiTaalhuis wat iemand nodig heeft om aan zijn of haar vraag te voldoen. Dit kan een taalcursus zijn bij een onderwijsinstelling zoals KW1C of Capabel taal, of anderszins bij organisaties als het DigiTaalhuis zelf, de Volksuniversiteit, ONS welzijn (onder andere Ons Huis van de Wijk en Talentcentrum), of het Maaslandgilde. Het aanbod bestaat onder andere uit taalonderwijs (NT1 en NT2), digitale vaardigheden en taalmaatjes.

Ad 3 De certificering van het Digi-Taalhuis: een goed rapport met aandachtspunten

Het DigiTaalhuis is dit jaar gecertificeerd door de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBTC). Het CBTC is een erkende organisatie in het bibliotheekwerk die landelijk certificeringstrajecten (lees: audits) houdt bij bibliotheken. Ze doen deze ook voor Taalhuizen. Het CBTC toetst de huizen op verschillende normen zoals beleid, samenwerking, diensten, resultaat en privacy waarop het DigiTaalhuis moet scoren. Met een puntentotaal van 46 voldoet ons DigiTaalhuis aan de vereisten van de certificering. Een goed rapport, maar met aandachtspunten. Het CBTC adviseert ons:

- om samen met de partners ambities te formuleren;
- om deze in resultaten zichtbaar te maken;
- om te werken aan de versteviging van het netwerk;
- om het beleid te borgen met de middelen die daarvoor nodig zijn.

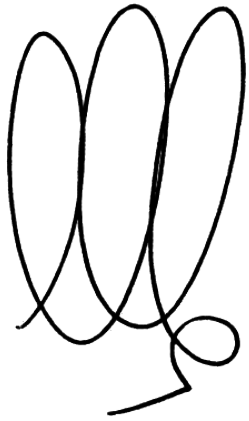
Ad 4 Herijking Meedoen begint aan de basis

We zijn het plan van aanpak *Meedoen begint bij de basis* uit 2019 aan het herijken. De bovenstaande audit biedt hiervoor bouwstenen. We scherpen het beleid aan om verschillende redenen.

- We hebben een missie. We kunnen meer mensen bereiken en toeleiden naar gratis taallessen of een andere vorm van taalaanbod. En we kunnen het matchen van de vraag naar het gratis (taal)aanbod nog beter kunnen stroomlijnen, monitoren en sturen.
- We zien dat we ambitieuzer kunnen zijn. Ons bereik biedt met het DigiTaalhuis als vliegwiel veel potentieel. Zij versterken ook het informele aanbod via coördinatie, training en woordvoerderschap.
- We willen werken met KPI’s.
- We willen meer taal in de buurt en kunnen nog beter vindplaatsgericht werken.
- We zien dat we de jongeren, mede via de gezinsaanpak beter kunnen bereiken als we daarover in het netwerk meer afstemmen en afspraken maken.
- We zien dat we werkgevers nog beter kunnen betrekken en stimuleren om hun werknemers te laten scholen in basisvaardigheden. Dat is van belang voor onze arbeidsmigranten, maar zeker ook voor de minder zichtbare groep die het Nederlands als eerste taal heeft.
- We willen tegemoet komen aan de gestegen vraag naar digitale ondersteuning.

Met het taalnetwerk en met hulp van Stichting Lezen en Schrijven zijn we nu aan het schrijven. De planning is om in het eerste kwartaal van volgend jaar met u in gesprek te gaan over het nieuwe beleidsstuk.

Met vriendelijke groet,



K. van Geffen
Wethouder

Volgvel Ons kenmerk

6